

[Jens Jensen.]

ning erstattes af ufaglært. Det er muligt, at Elementer, som fremstilles i Støberi eller paa anden Maade, kan fremstilles delvis af ufaglærte, men selve Arbejdet ved Opførelsen af Husene maa efter min Mening udføres paa sædvanlig Maade af faglærte Arbejdere. Der maa udvises Paa-passelighed og Omhu ved Opførelsen af Husene, det har stor Betydning for deres Levetid, man opnaar derved en større Panteværdi og større Pantesikkerhed i Ejendommene, og det er særlig Staten og Kommunerne, som her udsætter sig for en betydelig Risiko.

I Lovforslagets § 2 gives der Ministeren en ret udstrakt Bemyndigelse; det drejer sig for det første om Husenes Kvalitet og for det andet om særlig Kontrol under Opførelse af det paagældende Byggeri, herunder med Fremstillingen af de Elementmaterialer, der skal anvendes. Jeg ved ikke, om Ministeren paa nuværende Tidspunkt kan oplyse, paa hvilken Maade disse Ting tænkes organiseret.

Er der Mulighed for, at Tilsyn og Kontrol med Husene kan lægges ud til lokale Arkitekter og Bygningskommissioner, da en saadan Ordning efter min Mening vil betyde en ikke ringe Lettelse for Bygherrer og Haandværkere — det gælder ogsaa Projektering og anden Planlægelse?

Ifølge Bygge- og Boligudvalgets Finansieringsoverslag vil et Hus koste ca. 25 000 Kr., men der regnes i Virkeligheden med, at et Elementhus er lige saa dyrt som et Murstenshus. Hvis man sammenligner Husets Varighed og Handelsværdi med et Murstenshus, forekommer det mig, at Elementhuset er meget dyrt. Jeg vil tro, at denne Pris maa kunne reduceres en Del, uden at Huset derved kvalitetsmæssigt forringes. I modsat Fald er jeg noget bange for, at den private Bygherre unnlader at bygge Huse af den nævnte Art, og det bliver i saa Fald Kommunerne, der bliver ene om at gennemføre Elementusbyggeriet.

Jeg skal ikke gøre flere Bemærkninger om Lovforslaget. Jeg vil bede Ministeren om at svare paa de enkelte Spørgsmaal, jeg har stillet, og med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget paa mit Partis Vegne til hurtig og velvillig Behandling.

Bouet: Da det foreliggende Lovforslag har faaet Tilslutning fra alle store Partier og er enstemmigt vedtaget i det andet høje Ting, er der ikke for mig nogen Grund til

at komme ind paa Lovforslagets Enkeltheder, men der kan maaske være Grund til at understrege nogle af de Betænkeligheder, som kom til Orde under Forhandlingen i det andet høje Ting.

Naar man vil fremme Opførelsen af disse Elementhuse, er det, som den ærede foregaaende Taler var inde paa, ikke fordi disse Huse er billigere end de gammeldags Stenhuse, som vi kender og har Erfaring for. De er ikke billigere i Opførelse, og ej heller er Driftsbudgettet, man har lagt for dem, mindre. Det er saamænd endda højst sandsynligt, at Driftsudgifterne vil blive større, fordi Reparationerne sandsynligvis bliver dyrere. Der staar jo angivet i Bemærkningerne til Lovforslaget, at disse Huse skal holdes særlig omhyggeligt vedlige, hvad der sikkert ogsaa er rigtigt, hvis de skal kunne bruges i de 40 Aar, som man regner med, og det vil ganske sikkert forøge Udgifterne til Reparationer i Forhold til, hvad almindelige Stenhuse kræver. Disse Træbetonhuse skal udvendig have en omhyggelig Pudsning for at kunne modstaa Regnskyl, som de ikke er modstandsdygtige over for, og Spørgsmaalet melder sig jo ogsaa her paa dette Omraade, om man kan skaffe det nødvendige Traadnet og Strækmetal.

En af Aarsagerne til, at man vil forsøge denne Bygningsmaade, er Mangelen paa Mursten og Træ, og vi føler ogsaa Mangelen paa Arbejdskraft. Jeg vil gerne spørge den højtærede Minister, hvorledes det forholder sig med den paastaaede Mangel paa Mursten. Jeg er ikke i Stand til at bedømme det, men i Skrivelse af 19. Februar d. A., som Haandværksraadet har sendt Rigsdagens Medlemmer, hævdes det, at Tallene viser, at der havde været nok af Mursten og Træ til at opføre dobbelt saa mange Lejligheder, som der er blevet opført. Hvis det er rigtigt, maa der altsaa være brugt Mursten til andre Formaal, som de ikke skulde have været brugt til. Ganske vist siger Haandværksraadet ikke noget om, hvordan man kommer til disse Tal, men jeg personlig har ved nogle Møder talt med Formanden for Byggenævnet, Direktør Bjerregaard, som ogsaa har hævdet, at der i Løbet af sidste Aar virkelig var Mursten nok. Det Spørgsmaal vil jeg gerne, om Ministeren kan svare derpaa, have oplyst. Fra anden Side, bl. a. fra Teglværkernes Side, hævdes det, at man ikke kan fremskaffe de nødvendige Mursten, men man skulde synes, at en Institution som Haandværksraadet, inden for hvilken der jo er Fagkundskab til Stede, og hvor en Mur-